

חי שרה, המדור - הגיגים, ד"ר חזות גבריאל

דיפלומטיה עברית!

גם ברכישת הקרקע הראשונה בהיסטוריה שלנו, נזקק אבינו אברהם לנקוט במיטב התחבולות הדיפלומטיות כדי להביא את העיסקה לסיומה המוצלח. המשא ומתן עם בני חת מתארך בעוד גופת שרה אמנו מוטלת ללא קבורה. משא ומתן זה מהווה מקור לרכיבים חיוניים לגאולת הקרקע גם בימינו. להלן תמצית הרכיבים בשפה עכשווית:

הצידוק לבקשה והבלתי שגרתית של אברהם מבני חת הוא **צידוק משפטי - Legal justification**, גר' ותושב אנכי עמכם תנו לי אחרות קבר עמכם. על אף ההבטחה לזרעך אתן את הארץ, לאברהם עצמו אין זכויות בארץ, ועל כן הוא מבסס את בקשת הקנייה על טיעון משפטי. ויענו בניחת את אברהם לאמר לו, אין כאן משא ומתן ישיר, מוסד השליחות המשפטית מהווה פתרון לסיטואציה המביכה מצד בני חת. השליחות מפורסמת וגלויה לכל, ברם, היא מאפשרת נסיגה או התכחשות לעניין אם המשלח יצטרך לכך.

שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך. זו אמירה **on the record לציטוט ולפרסום**. שידע העולם כי אנו מכבדים את אברהם ואיננו בורחים ממנו בעת צרתו. בבקשה, הדרך פתוחה, הוא יכול לקבור את שרה בכל אחד מקברינו! מה לא מסר השליח? שאברהם אינו יכול לקנות חלקת קבר בארץ כנען! זו דרכה של שליחות בעלת אופי פוזיטיבי עם מסר סמוי.

ויקם אברהם וישתחו לעם הארץ לבניחת, אברהם משחק את המשחק אף הוא רק למראית עין. הוא מבין היטב את המסר, ועל כן הוא מחדש את בקשתו, הפעם עם כתובת ברורה ואמירה שאינה משתמעת לשני פנים, **Direct call - פנייה ישירה**. שמעוני ופגעילי בעפרון בר צחר: ויתרלי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא ותננה לי בתוככם לאחרות קבר: גם גוש – חלקה, גם שם הבעלים, וגם צורת הבעלות.

עפרון, מכיר אף הוא את רזי הדיפלומטיה בבאזר המזרחי, ואינו מתרגש כל כך מן הקידה של אברהם. ... ויען עפרון החתי את אברהם באזני בניחת לכל באי שער עירו לאמר: לא אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתי לעיני בני עמי נתתי לך קבר מתך: הסכים? לא הסכים? מוכן למכור? לא מוכן? מה פירוש לא אדוני? את מה הוא שלל? לא-אדוני הוא ביטוי המשמע לשני פנים, **אוטואנטוניס**. מוכן למכור בתנאי. תנאי זה לא ניתן לפרסום, הוא עלול ליצור רושם שלילי באווירה הכללית שכל כולה רצון לעזור לאברהם העברי.

בזאת הפעם, השליחות הינה **Off the Record**. ויען עפרון את אברהם לאמר לו, רק לאוזני אברהם. תוכן ההצעה מנצל את להיטות אברהם להמשיך במשא ומתן ואת מצבו הקשה. בשל כך הוא מציע הצעה שאברהם אינו יכול לסרב לה. בלשון הדיפלומטית, **an offer that you could not refuse**.

אבל 'הצוחק צוחק אחרון', המשימה הושלמה לשביעות רצון אברהם. לא רק פתרון לקבורת שרה אמנו, לא רק קניית מערה לקבורה, לא רק קניית כל השדה שבו המערה, אלא שקנייה זו היא מעתה רשומה **בקושאן**. ויקם! שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבלו סביב: כדברי ספורנו על אתר, "נתקיים בחותמיו של ספר המקנה". נתקיים עד ימינו אנו.